

INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA EN LES ALTERACIONS DEL LLENGUATGE 50010

FITXA DE L'ASSIGNATURA

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA EN LES ALTERACIONS DEL LLENGUATGE

Titulació: LOGOPÈDIA

Tipus d'assignatura: Troncal (X) Obligatòria () Optativa ()

Crèdits ECTS¹: 9

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

Unitat Temàtica 1- a) Ser capaç de detectar, descriure, analitzar, relacionar, diferenciar i sintetitzar conceptes referents als trastorns específics en l'adquisició i desenvolupament del llenguatge oral i escrit i a les seves respectives orientacions terapèutiques generals. b) Ser capaç de realitzar anàlisi del corpus del llenguatge normal versus llenguatge patològic, basat en casos pràctics.

Unitat Temàtica 2- Saber diagnosticar els diferents trastorns adquirits del llenguatge, ser capaç de plantejar-ne un pla terapèutic adequat i conèixer les tècniques d'intervenció específiques per a cada cas.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR:

1. Treball en equip
2. Capacitat de comunicar-se efectivament de forma oral (comunicació verbal i no verbal) i escrita.
3. Gestió de la informació (recerca bibliogràfica i anàlisi de textos de l'àmbit del llenguatge oral i escrit, capacitat de relacionar, diferenciar i sintetitzar els continguts seleccionats)
4. Raonament crític
5. Autoaprenentatge (demostrar implicació en el procés d'aprenentatge, habilitats en la gestió del temps d'aprenentatge i mostrar una actitud receptiva a les crítiques sobre el treball fet).
6. Anàlisi i síntesi (analitzar i relacionar les dades de l'exploració per establir un diagnòstic i plantejar un pla terapèutic)
7. Coneixements tècnics específics (conèixer les tècniques d'intervenció específiques)

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

- a) Estratègies d'Ensenyament-Aprenentatge desenvolupades pel professor: treball cooperatiu, sessions pràctiques, tutories, estudi de casos, classes magistrals.
- b) Activitats que realitzaran els alumnes: treball cooperatiu, assistència a classes, recerca d'informació, elaboració d'informes, sortides de camp, participació en tutories, participació en seminaris-Fòrum, treballs pràctics, treball autònom.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

Continguts

Unitat Temàtica I:

- Dificultats i trastorns en l'adquisició del llenguatge oral i en els processos d'aprenentatge de la lectoescriptura.
- Mètodes d'intervenció logopèdica.
- Trastorns del llenguatge oral: anàlisi diferencial entre normalitat i patologia.

Unitat temàtica II:

- Trastorns adquirits del llenguatge.
- Avaluació i tècniques específiques d'intervenció.

Bibliografia

Unitat Temàtica I:

PART A:

- ACOSTA RODRÍGUEZ, V. Y MORENO SANTANA, A. M. (1999). *Dificultades del lenguaje en ambientes educativos. Del retraso al trastorno específico del lenguaje*. Barcelona: Masson.
- AGUADO, G. (1999). *Trastorno específico del lenguaje. Retraso del lenguaje y disfasia*. Archidona (Málaga): Aljibe.
- BISHOP, D. AND LEONARD, L. (2000). *Speech and language impairments in children: Causes, characteristics, intervention and outcome*. Philadelphia: Psychology Press (99-113).
- BISHOP, D. (1997). *Uncommon understanding*. London: Psychology Press.
- FLETCHER, P. AND HALL, D. (1992). *Specific speech and Language Disorders in children: Correlates, characteristics and outcomes*. London: Whurr.
- HEGDE, M. N. AND MAHABALAGIRI, N. (1996). *A Coursebook on language disorders in children*. San Diego: Singular cop.
- KENT, R. D. (2004). *The MIT. Encyclopedia of communication disorders*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press.
- KIRK, V. (1983). *Neropsychology of language, reading and spelling*. New York: Academic Press.
- LAW, J. (1992). *The early identification of language impairment in children*. London: Chapman & Hall.
- LAHEY, M. (1988). *Language disorders and language development*. London: Mc. Millan
- LAHEY, M. M. (1991). *Disorders of communication: The science of intervention*. London: Whurr.
- LEONARD, L. (1998). *Children with Specific Language Impairment*. Massachusetts: MIT Press.
- LEVY, Y. AND SCHAEFFER, J. (2003). *Language competence across population: Towards a definition of specific language impairment*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- LUND, N.J. AND DUCHAN, J. F. (1992). *Assessing children language in naturalistic Contexts*. New Jersey: Prentice Hall (109-139).
- MENDOZA, E. (2001). *Trastorno Específico del Lenguaje (TEL)*. Madrid: Pirámide.
- MILLER, J. (1991) *Research on child language disorders: A decade of progress*. Texas: Pro-ed (189-210).
- MONTFORT, M. Y JUÁREZ, A. (1997). *El niño que habla. El lenguaje oral en el preescolar*. (2a Edició). Madrid: CEPE
- MORTON, J. AND FRITH, U. (2001). Why we need Cognition: Cause and Developmental disorder. In E. Dupoux, (Ed.), *Language, Brain and cognitive Development*. Cambridge, MS: MIT Press.
- ORTIZ, T. (1995). *Neuropsicología del lenguaje*. Madrid: CEPE.
- PEÑA- CASANOVA, J. (2001). *Manual de Logopedia*. 3a ed. Barcelona: Masson.
- PERELLÓ J. (1984). *Perturbaciones del lenguaje*. Barcelona: Ed. Científico-Médica.
- PORTELLANO, J.A. (2001). *La disgrafía. Concepto, diagnóstico y tratamiento de los trastornos de escritura*. Madrid: CEPE
- RAPIN I. (1987). *Disfunción cerebral en la infancia*. Barcelona: Ed. Martinez-Roca.

¹ 1 crèdit ECTS= 25 hores (hores de treball a classe + hores de treball autònom)

- RAPIN, I., ALLEN, D. AND DUNN, M. (1992). Developmental language disorders. In S.J. SEGALOWITZ AND I. RAPIN (Eds.) *Handbook of Neuropsychology*, vol 7: *Child neuropsychology*. Amsterdam: Elsevier (111-137).
- RICE, M.L. AND WARREN, S.F. (2004). *Developmental Language Disorders. From Phenotypes to Etiologies*. London: Lawrence Erlbaum Associates.
- RONDAL J. Y SERON X. (1991). *Trastornos del lenguaje*. Buenos Aires: Paidós
- SCHIEFELBUSCH, R.L. (1986). *Bases de la intervención en el lenguaje*. Madrid: Alhambra Universidad.
- THOMSON, M..(1992). *Dislexia. Su naturaleza, evaluación y tratamiento*. Madrid: Alianza
- VERHOEVEN, A.L. AND VAN BALKOM, J. (2004). *Classification of developmental language disorders*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
- WATKINS, R. V. AND RICE, M. (1994). *Specific Language Impairments in Children*. Baltimore: Paul H. Brooks cop (35-52).

PART B:

- BOSCH, L. (1984). "El desarrollo fonológico infantil" dins Siguán, M. (ed.): *Estudios sobre psicología del lenguaje infantil*. Madrid. Cátedra.
- PEÑA-CASANOVA, J. (2001). *Manual de Logopedia* (3ª edic.). Barcelona: Ed. Masson.
- PUYUELO, M. (1997). *BLOC: Bateria de Lenguaje Objetiva y Criterial. Manual de evaluación*. Barcelona: Ed. Masson.
- RONDAL J., SÉRON X. (1991). *Trastornos del lenguaje*. Buenos Aires: Ed. Paidós.

Unitat temàtica II:

- BASSO, A. (2003) *Aphasia and its therapy*. Oxford: Oxford University Press.
- BYNG, S.; SWINBURN, S. POUND, C. (1999) *The Aphasia Therapy File*. Nova York: Psychology Press.
- CHAPEY, R. (2001) *Language Intervention Strategies in Aphasia and Related Neurogenic Communication Disorders*. 4a ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- CUETOS-VEGA (2001) *Evaluación y rehabilitación de las afasias*. Madrid: Panamericana.
- HELM-ESTABROOKS (2005) *Manual de la afasia y de terapia de la afasia*. 2a ed. Madrid: Panamericana.
- LURIA, A. R. (1974) *Cerebro y lenguaje*. Barcelona: Fontanella.
- VENDRELL, J.M. (2001) "Las afasias: semiología y tipos clínicos". *Revista de Neurología*. Vol. 32 (10): 980.

VI. AVALUACIÓ

- Procediments d'avaluació: informes i exercicis, exposicions orals, exàmens, participació a classe, pràctiques i sessions clíniques, anàlisi de casos pràctics, autoavaluació de l'alumne.
- Ponderació dels procediments d'avaluació sobre la nota final:

Bloc Temàtic I: 50%

Part A: 30% (Examen final: 15%; Exposició oral, treballs i exercicis: 15%)

Part B: 20% (Exposició i treballs d'anàlisi de casos pràctics)

Bloc Temàtic II: 50% (Examen final 20%, informes i exercicis 20%; participació a sessions clíniques: 10%)

PLANTILLA DE L'ASSIGNATURA

Temes o blocs temàtics	Competències que es desenvoluparan (del Perfil de Competències de la Titulació)	Metodologies docents d'ensenyament-aprenentatge (incloure activitats presencials i no presencials)	Indicadors de les competències que demostrin el seu assoliment.	Procediments d'avaluació i ponderació		Estimació d'hores dedicades a l'assignatura	
				Proced.	Pond.	Professor ²	Alumne ³
Unitat Temàtica I: Dificultats i trastorns en l'adquisició del llenguatge oral i en els processos d'aprenentatge de la lectoescriptura. Mètodes d'intervenció logopèdica. Trastorns del llenguatge oral: anàlisi diferencial entre normalitat i patologia.	1. Treball en equip 2. Capacitat de comunicar-se efectivament de forma oral (comunicació verbal i no verbal) i escrita. 3. Gestió de la informació (recerca bibliogràfica i anàlisi de textos de l'àmbit del llenguatge oral i escrit, capacitat de relacionar, diferenciar i sintetitzar els continguts seleccionats) 4. Raonament crític 5. Autoaprenentatge (demostrar implicació en el procés d'aprenentatge, habilitats en la gestió del temps d'aprenentatge i mostrar una actitud receptiva a les crítiques sobre el treball fet). 6. Anàlisi i síntesi (analitzar i relacionar les dades de l'exploració per establir un diagnòstic i plantejar un pla terapèutic) 7. Coneixements tècnics específics (conèixer les tècniques d'intervenció específiques)	Professor: Treball cooperatiu, sessions pràctiques, tutories, estudi de casos, classes magistrals. Alumnes: Treball cooperatiu, assistència a classes, recerca d'informació, elaboració d'informes, sortides de camp, participació en tutories, participació en seminaris-Fòrum, treballs pràctics, exposicions orals, treball autònom.		Unitat Temàtica I: Part A: Examen final..... 15% Exposició oral, treballs i exercicis.... 15%	20%	233	225
Unitat temàtica II: Trastorns adquirits del llenguatge. Avaluació i tècniques específiques d'intervenció.				Part B: Exposició i treballs d'anàlisi de casos pràctics.			
				Unitat temàtica II: Examen final..... 20% Informes/exercicis.. 20% Part. ses. clíniques. 10%			

² **Hores professors:** Inclou hores presencials a l'aula, preparació de materials, tutories i avaluació dels estudiants.

³ **Hores estudiants:** Inclou hores presencials a l'aula , tutories, treball autònom.

